

Lovforslag nr. L 169. Fremsat den 18. december 1991 af socialministeren (Else Winther Andersen)

Forslag

til

Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling

§ 1. Amdtsrådet træffer beslutning om, hvorvidt den pågældende amtskommune vil benytte sig af denne lovs bestemmelser. I Københavns og Frederiksberg Kommuner træffes beslutninger af kommunalbestyrelsen.

§ 2. I forbindelse med behandling af stofmisbrugere på institutioner i henhold til § 96 i lov om social bistand kan det udvalg, der efter den sociale styrelseslovs § 2, stk. 2, træffer beslutning om optagelse på den pågældende institution, beslutte, at en stofmisbruger skal have tilbud om at indgå en kontrakt om behandling for stofmisbrug med mulighed for tilbageholdelse.

§ 3. Når der er truffet beslutning om behandling efter § 2, kan stofmisbrugeren og behandlingsinstitutionen, før behandlingen påbegyndes, indgå en kontrakt herom. Ønsker stofmisbrugeren ikke at indgå en kontrakt om behandling for stofmisbrug med mulighed for tilbageholdelse, har vedkommende fortsat adgang til øvrige eksisterende behandlingstilbud. I Københavns Kommune træffes beslutninger af vedkommende borgmester.

Stk. 2. Afslag fra det i § 2 nævnte udvalg på at indgå kontrakt med mulighed for tilbageholdelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 4. En kontrakt om behandling med mulighed for tilbageholdelse af stofmisbrugeren kan indgås for en periode af ikke over et halvt års varighed fra indgåelsen.

§ 5. Tilbageholdelse kan ske, når der er en begrundet formodning om, at stofmisbrugeren

vil afbryde den aftalte behandling, og det vil være uforvarsomt ikke at tilbageholde den pågældende, fordi:

- 1) udsigten til ophøret af misbruget eller en betydelig og afgørende bedring af tilstanden ellers vil blive væsentligt forringet, eller
- 2) stofmisbrugeren frembyder nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.

Stk. 2. Tilbageholdelse kan kun ske, såfremt mere lempelige foranstaltninger er utilstrækkelige.

§ 6. Den foreløbige beslutning om tilbageholdelse træffes af behandlingsinstitutionens leder, og skal snarest muligt meddeles til stofmisbrugeren.

Stk. 2. Beslutningen efter stk. 1 skal straks forelægges det i § 2 nævnte udvalg, som senest 3 dage efter, at beslutningen er truffet, træffer den endelige beslutning i et møde, jf. dog § 22, stk. 2, 1. pkt. i lov om kommunernes styrelse. I Københavns Kommune træffes den endelige beslutning af vedkommende borgmester. Stofmisbrugeren skal straks have meddelelse om beslutningen, som skal være skriftlig og begrundet.

§ 7. Tilbageholdelsen skal ophøre, når betingelserne i § 5 ikke længere er til stede, og kan ikke vare over 2 måneder fra beslutningen i henhold til § 6, stk. 2. Beslutning om ophøret af tilbageholdelsen træffes af behandlingsinstitutionens leder og skal efterfølgende meddeles det i § 2 nævnte udvalg, i Københavns Kommune vedkommende borgmester. Stofmisbrugeren skal straks have meddelelse om ophøret af tilbageholdelsen.

§ 8. Det i § 2 nævnte udvalg skal efter anmodning fra stofmisbrugeren indbringe beslutningen om tilbageholdelsen for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a. Stofmisbrugeren skal både i forbindelse med indgåelse af kontrakten, jf. § 3, og samtidig med at pågældende får meddelelse om beslutning efter § 6, stk. 2, orienteres om muligheden for at få beslutningen indbragt for retten.

§ 9. Socialministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvordan tilbageholdelsen kan ske. Isolation og fiksering er ikke tilladt. Fysisk

magtanvendelse er tilladt i det omfang, det er nødvendigt for at afværge, at stofmisbrugeren udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme eller helbred.

§ 10. Loven træder i kraft den 1. juli 1992.

§ 11. Forslag til revision af loven fremsættes for Folketinget senest ved begyndelsen af folketingsåret 1996-97.

§ 12. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ansvar for behandlingen af stofmisbrugere ligger i amtskommunerne, som sammen med kommunerne også har ansvaret for den forebyggende indsats.

Behandlingen af stofmisbrugere indenfor det sociale område er hovedsagelig en socialpædagogisk opgave, der efter bistandslovens § 96 foregår i amtskommunale behandlingsinstitutioner og ambulatoier m.v. Udover egentlige døgninstitutionsoophold omfatter amtskommunernes behandlingstilbud tillige bl.a. ophold i socialpædagogiske kollektiver eller familiepleje, ambulante behandling, herunder f.eks. metadonordination, dagbehandling samt fritidstilbud. Endvidere indgår institutioner efter bistandslovens § 105 (forsorgshjem, herberger m.v.) i tilbudet til stofmisbrugere.

I forbindelse med at en stofmisbruger indgår i et amtskommunalt behandlingstilbud, fastlægger institutionen i mange tilfælde en behandlingsplan i samarbejde med misbrugeren. Typisk indgås aftalen skriftligt og for en afgrænset periode, der er overskuelig for misbrugeren. Formålet med disse behandlingskontrakter er i samarbejde med misbrugeren at få fastlagt nogle rammer for behandlingsforløbet, herunder at fastsætte aftaler om mål for behandlingen samt goder, krav og regler under behandlingsforløbet.

Behandlingskontrakter indgår som et pædagogisk led i forsøget på at fastholde stofmisbrugeren i behandlingen. Hvis misbrugeren bryder aftalen, er konsekvensen oftest, at behandlingen stoppes helt eller delvist, idet der ikke hidtil i dansk lovgivning har været hjemmel til at tilbageholde misbrugere mod deres vilje på behandlingsinstitutioner.

Erfaringerne viser imidlertid, at en kvalificeret behandlingsindsats medfører forbedringer hos et betydeligt antal stofmisbrugere i form af reduktion af misbrug, forbedring af beskæftigelsessituationen og reduktion af kriminel adfærd. Derudover er selve behandlingstidens længde af stor betydning for effekten af behandlingsindsatsen.

Det er derfor af stor betydning for effekten af behandlingen af stofmisbrugere, at de er i en fortsat og sammenhængende behandling uden længerevarende afbrydelser.

Regeringen har derfor fundet det hensigtsmæssigt at udvide behandlingstilbudene til stofmisbrugere med et tilbud om kontrakt om behandling for stofmisbrug med mulighed for på behandlingsinstitutionen under visse nærmere angivne restriktive betingelser at tilbageholde stofmisbrugeren mod dennes vilje.

Tilbudet skal ses som en udvidelse af de eksisterende behandlingstilbud.

Børn og unge under 18 år kan efter bistandslovens afsnit VIII i velfærdstruende situationer anbringes uden for hjemmet uden forældrenes samtykke. Disse bestemmelser finder anvendelse i forhold til stofmisbrugere under 18 år.

Formålet med den foreslåede ordning er især at hjælpe yngre stofmisbrugere over 18 år, der er motiveret for behandling, og som endnu ikke i større omfang er kommet i konflikt med straffeloven som følge af stofmisbruget. Denne gruppe forudsættes at være mest modtagelig for behandling, og det er således i særlig grad i forhold til denne gruppe, der skal være mulighed for at anvende tilbageholdelse i henhold til kontrakten. Det er på den anden side ikke hensigten at udelukke ældre stofmisbrugere fra en tilsvarende mulighed.

Lovforslaget er baseret på 3-dobbelt frivillighed: For det første er det overladt til amtsrådet, om det vil benytte sig af lovens bestemmelser i amtskommunen.

For det andet træffer amtskommunen i det konkrete tilfælde beslutning, om der skal gives tilbud om behandling med mulighed for tilbageholdelse på behandlingsinstitutionen. Der er således ingen forpligtelse for amtskommunen til at tilbyde en sådan kontrakt, og amtskommunens afgørelse kan ikke indbringes for anden myndighed.

For det tredje er det frivilligt for stofmisbrugeren, om pågældende vil indgå en sådan kontrakt. Ønsker stofmisbrugeren ikke at indgå en sådan aftale, har

F. t. l. vedr. stofmisbrugere i behandling

vedkommende fortsat adgang til øvrige eksisterende behandlingstilbud. Herved fastholdes frivillighedsprincippet i behandlingen af stofmisbrugere.

Det skal fremhæves, at behandlingen i princippet foregår i et åbent behandlingsmiljø. Dette lægger naturligvis også begrænsninger for de faktiske muligheder for at iværksætte og opretholde tilbageholdelsen.

Lovforslaget rummer derfor nogle begrænsninger i, hvordan tilbageholdelse kan ske.

Betingelserne for at iværksætte en tilbageholdelse, jf. bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, er således forholdsvist restriktive.

Ligeledes forudsætter hjemlen i § 9 for socialministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvordan tilbageholdelsen kan ske, kun mulighed for meget begrænsede foranstaltninger til at gennemføre tilbageholdelsen, jf. bemærkningerne til § 9.

Foranstaltningerne anses imidlertid for at være tilstrækkelige til at klare mere eller mindre akutte krisituationer af relativ kortere varighed.

Tilbudet skal ses i sammenhæng med og som supplement til en række andre initiativer på området. Således er der bl.a. nedsat en arbejdsgruppe i Amtsrådsforeningen vedrørende tilrettelæggelsen af behandlingsindsatsen og tilgrænsede foranstaltninger på misbrugsområdet. Arbejdsgruppen har til opgave at beskrive rusmiddelmissbrugets omfang og karakter, herunder vurdere udviklingen i misbrugsmønstret. Endvidere skal arbejdsgruppen beskrive udviklingen med hensyn til bekæmpelse af rusmiddelmissbrugets skadevirkninger og afdække problemområderne og eventuelt fremsætte forslag til det offentlige foranstaltninger på dette felt.

Endvidere har Københavns kommune nedsat en arbejdsgruppe om brugerønsker og behov – mål og rammer på narkoområdet, og arbejdsgruppen har offentliggjort en 1. delrapport. Arbejdsgruppen har haft til opgave at vurdere, hvorledes det københavnske behandlingssystem i højere grad kan blive i stand til mere effektivt at imødekomme behovet hos forskellige grupper af stofmisbrugere.

Det skal fremhæves, at lovforslaget ikke indeholder en hjemmel til tvangsbehandling eller tvangsansbringelse af stofmisbrugere, således som der er mulighed for efter eksempelvis svensk lovgivning.

Efter *svensk ret* kræves der ikke forudgående samtykke. Der er betingelserne for tvangsbehandling, at der skal være tale om personer, der som følge af et vedvarende misbrug har behov for behandling for at komme ud af misbruget. Endvidere skal der være fare for, at den pågældende på grund af misbruget kan komme til at skade sig selv eller sine nærmeste alvorligt, eller den pågældende skal udsætte sin fysi-

ske eller psykiske sundhed for alvorlig fare eller løbe en åbenbar risiko for at ødelægge sit liv. Tvangsbehandlingens indledes på en lukket døgninstitution, hvorefter misbrugeren skal udplaceres på almindeligt, frivilligt behandlingshjem i løbet af de første 3 måneder. Tvangsbehandlingens skal ophøre, når formålet med behandlingen er opnået, og senest når behandlingen har varet i 6 måneder.

I dansk lovgivning eksisterer der i forvejen en række muligheder for at lægge pres på stofmisbrugere om at acceptere behandling:

Et barn under 18 år kan – som tidligere nævnt – efter *bistandslovens afsnit VIII* i velfærdstruende situationer anbringes uden for hjemmet uden forældrenes samtykke, herunder anbringes på psykiatrisk hospital. Denne bestemmelse kan anvendes på stofmisbrugere under 18 år og på stofmisbrugeres børn.

Som vilkår til et tiltalefrafald efter *retsplejelovens § 723* kan bl.a. iværksættes hjælpeforanstaltninger efter *bistandsloven*, herunder afvænningsbehandling.

Efter *straffelovens § 49, stk. 2*, kan stofmisbrugere m.v. i fængsler overføres til narkotikabehandling i en behandlinginstitution, forudsat de samtykker heri.

I forbindelse med en betinget dom kan retten efter *straffelovens § 57* fastsætte vilkår, f.eks. om misbrugsbehandling, bl.a. på institution, som den dømte er forpligtet til at overholde.

Tilsvarende vilkår kan fastsættes i forbindelse med prøveløsladelse efter *straffelovens § 39, stk. 2*.

Hjemlerne i *retsplejeloven* og *straffeloven* giver ikke mulighed for tvangsmæssigt at tilbageholde stofmisbrugere med henblik på et behandlingsforløb.

Administrative konsekvenser

Det forudsættes, at lovforslaget kun vil medføre administrativt merarbejde af mindre omfang.

Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget skal som nævnt ses som et tilbud til amtskommunerne, der giver mulighed for et yderligere behandlingstilbud.

Amtskommunen får således en mulighed for – men altså ingen pligt til – at søge at træffe forhåndsaftale med stofmisbrugeren om eventuel tilbageholdelse i behandlingsforløbet. Amtskommunen er i en konkret situation ikke forpligtet til at udnytte sin tilbageholdelsesmulighed, hvis den ikke fagligt skønner det formålstjenligt.

Der vil kun kunne blive tale om merudgifter til behandling af den enkelte stofmisbruger, hvis amtskommunen vælger at supplere behandlingstilbudet med denne form for kontraktbehandling, og kun i

det omfang dette tilbud er dyrere end alternative behandlingsstilbud.

Det er med lovforslaget ikke tilsigtet at forøge de amtskommunale udgifter ved iværksættelse af behandlingsstilbud. Tilbud med mulighed for at tilbageholde er således betinget af, at tilbudene kan finansieres indenfor området. Lovforslaget er derfor udgiftsneutralt for den kommunale sektor.

Det er fra kommunal side fremført, at brugen af kontraktsbehandling med mulighed for tilbageholdelse vil blive meget begrænset, hvis finansieringen skal ske via omprioriteringer indenfor den eksisterende økonomiske ramme.

Udgiftsniveaet for forskellige former for behandling varierer alt efter indholdet i behandlingstilbudet og er således ikke direkte sammenlignelige. Med udgangspunkt i budgetoplysningerne for 1990 anslås udgifter til familiepleje mv. til typisk at være omkring 20.000 – 30.000 kr. om måneden for en stofmisbruger.

Udgiften til eksisterende døgnbehandling på amtsungdomscentrene kan variere fra en udgift på 35.000 kr. pr. måned til henholdsvis godt 40.000 kr. og knap 55.000 kr.

Forhandlingerne med de kommunale parter er ikke afsluttet.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at det er amtsrådet, der træffer beslutning om, hvorvidt amtskommunen på en eller flere behandlingsinstitutioner, vil tage dette yderligere tilbud i brug med kontraktsbehandling med ret til at tilbageholde stofmisbrugeren i behandlingen.

Beslutningen forudsættes truffet i et møde.

Til § 2

Reglerne om tilbageholdelse som led i en kontraktsbehandling foreslås alene anvendt på institutioner til behandling af stofmisbrugere i henhold til bistandsloven, d.v.s. de såkaldte § 96-institutioner (amtsungdomscentre). På disse institutioner er personalet uddannet til behandling af stofmisbrugere, og har derfor den nødvendige viden til at kunne vurdere behandlingsplanen og behovet for at tilbageholde stofmisbrugeren i behandlingsforløbet.

Det er ikke fundet hensigtsmæssigt at lade hjemlen gælde i forbindelse med ophold i f.eks. familiepleje m.v. i henhold til bistandslovens § 66 eller forsorghjem m.v. efter bistandslovens § 105, navnlig af hensyn til de særlige praktiske forhold, der gælder for disse institutioner. Tilsvarende vil bestemmelser-

ne hverken kunne anvendes på kriminalforsorgens institutioner eller på sygehuse.

Bestemmelserne er primært sigtet på yngre stofmisbrugere over 18 år, men ældre misbrugere vil naturligvis også kunne indgå aftaler om behandling med mulighed for tilbageholdelse.

Kontrakten forudsættes at indeholde en fastlagt plan for behandlingen i forbindelse med institutionsopholdet (behandlingsplanen). Indeholder kontrakten en bestemmelse om mulighed for tilbageholdelse, må den ifølge forslaget højst strække sig over et halvt år fra indgåelsen. Tilbageholdelse foreslås dog ikke at måtte vare mere end højst 2 måneder, jf. § 7.

Til § 3

I § 3 foreslås kontrakten imellem stofmisbrugeren og behandlingsinstitutionen skriftligt udformet. Det forudsættes, at kontrakten indeholder klare oplysninger om behandlingsplanen, samt oplysninger om at stofmisbrugeren ved indgåelsen af kontrakten giver behandlingsinstitutionen adgang til at tilbageholde pågældende på institutionen, såfremt betingelserne herfor er opfyldt, jf. § 5.

Til § 4

Det forudsættes, at varigheden af det enkelte behandlingsforløb fastsættes individuelt, afhængig af den enkelte stofmisbrugers mulighed for at overskue længden af behandlingsforløbet.

Bestemmelsen i § 4 foreslås udformet som en maximumsregel, således at en kontrakt om behandling efter lovforslaget højst kan indgås for en periode af et halvt års varighed.

Til § 5

Bestemmelsen indeholder forslag om betingelser for, hvornår der kan iværksættes en tilbageholdelse af en stofmisbruger mod dennes vilje.

Betingelserne er formuleret efter de samme principper, der gælder for tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse efter § 5 i lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien.

Derudover foreslås der opstillet krav om, at der er en begrundet formodning for, at stofmisbrugeren vil afbryde det aftalte behandlingsforløb. Det er derfor ikke nok, at der er en generel formodning om, at stofmisbrugere erfaringsmæssigt afbryder behandlingsforløb i en bestemt periode, ligesom det heller ikke er tilstrækkeligt, at der er en fjern mistanke.

På grund af de forholdsvist restriktive betingelser vil der være situationer, hvor en stofmisbruger afbry-

der et aftalt behandlingsforløb i henhold til behandlingskontrakt efter lovforslaget, uden at institutionen dermed vil være berettiget til at iværksætte en tilbageholdelse, fordi betingelserne i forslagets § 5 ikke er opfyldt.

Hensigten med betingelserne er imidlertid, at tilbageholdelsen kun vil kunne finde sted i tilfælde, hvor misbrugeren ellers vil befinde sig i en meget alvorlig situation, hvor det vil være uforsvarligt ikke at tilbageholde pågældende, fordi der uden tilbageholdelsen vil være en nærliggende fare for misbrugers eller andres liv eller helbred. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor den pågældende misbruger med en høj grad af sandsynlighed uden tilbageholdelse vil påbegynde eller fortsætte et sådant misbrug som følge af, at behandlingen afbrydes, således at der vil opstå de ovenfor nævnte fareelementer. Det kan også være de tilfælde, hvor der er fare for personen selv, f.eks. risiko for selvmord, eller hvor misbrugeren overfor andre bliver voldsom og truende i sin adfærd.

På tilsvarende måde som i lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien foreslås der stillet krav om, at misbrugeren skal frembyde nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre. Det er således ikke tilstrækkeligt, at der er en mulig og mere fjern og uvis risiko for, at faren vil manifestere sig.

Der vil ifølge forslaget ikke være adgang til at bringe stofmisbrugeren tilbage til behandling på institutionen – heller ikke med politiets hjælp –, hvis vedkommende har forladt den. Dette gælder såvel før som efter beslutning om tilbageholdelse er truffet.

Det er i øvrigt en forudsætning, at behandlingsinstitutionen altid skal tilbyde mere lempelige indgreb, førend der iværksættes tilbageholdelse af stofmisbrugeren.

Det er endvidere en forudsætning, at de socialpædagogiske tiltag, institutionerne normalt griber til i forbindelse med en krisituation i et behandlingsforløb, intensiveres, således at der også ad den vej lægges pres på stofmisbrugeren med henblik på at fortsætte den aftalte behandling.

Til § 6

Beslutning om tilbageholdelse efter § 5 foreslås truffet af behandlingsinstitutionens leder. Det er en skønmæssig vurdering, der må baseres på behandlingsinstitutionens faglige viden samt kendskab til den pågældende stofmisbrugers adfærd i øvrigt.

Den foreløbige beslutning skal ifølge forslaget snarest muligt meddeles stofmisbrugeren selv. Der foreslås ikke stillet særlige formkrav i den forbindel-

se, men hvis situationen tillader det, bør meddelelsen ske skriftlig og med begrundelse.

Efter bestemmelsen skal den endelige beslutning om tilbageholdelse af en stofmisbruger træffes enten af vedkommende stående udvalg i et møde eller af udvalgets formand, jf. § 22, stk. 2, 1. pkt. i den kommunale styrelseslov. Da den endelige beslutning skal træffes senest 3 dage efter der foreløbige beslutning, må det forventes, at beslutningen normalt vil blive truffet af udvalgets formand. For at undgå, at udvalget skal indkaldes for at træffe beslutning om tilbageholdelse, vil det være hensigtsmæssigt, at udvalget vælger en næstformand, der kan træffe beslutning i tilfælde af formandens forfald.

Til § 7

Det forudsættes, at institutionen løbende skal vurdere, om betingelserne for tilbageholdelsen er opfyldt, og tilbageholdelsen skal ifølge forslaget ophæves, når betingelserne herfor ikke længere er tilstede. Ligesom der straks skal gives meddelelse herom til stofmisbrugeren.

Tilbageholdelsen foreslås højst at kunne vare i 2 måneder fra godkendelsen. Der er på tilsvarende måde som i § 4 tale om en maximumsregel.

I langt de fleste tilfælde vil det kun være nødvendigt at tilbageholde i meget korte perioder, indtil at misbrugeren er blevet overtalt til at fortsætte behandlingsforløbet.

Hvis der indenfor kontraktperioden, dvs. maksimalt 6 måneder, på ny opstår behov for at tilbageholde stofmisbrugeren, skal der træffes en ny beslutning efter § 6, stk. 2.

Den samlede tilbageholdelsesperiode kan ikke overstige 2 måneder inden for 6 måneder.

Til § 8

Da der er tale om frihedsberøvelse af stofmisbrugeren, foreslås beslutningen om tilbageholdelsen indbragt for domstolene efter begæring.

På samme måde som i lov om frihedsberøvelse og tvang i psykiatrien foreslås det henskudt til den besluttende myndighed at rejse sagen over for retten, efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, såfremt stofmisbrugeren anmoder herom. Der er således ingen forpligtelse til automatisk at få afgørelsen domstolsprøvet.

Kravet om domstolsprøvelse kan rejses under hele det aftalte behandlingsforløb.

Til § 9

Som nævnt i de almindelige bemærkninger fore-

går behandlingen i princippet i et åbent behandlingsmiljø. Det foreslås, at socialministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om iværksættelsen af tilbageholdelsen. Udgangspunktet vil være bestemmelserne i bekendtgørelse om magtanvendelse m.v. i døgninstitutioner for børn og unge samt bekendtgørelse om magtanvendelse m.v. i institutioner for voksne med vidtgående fysiske eller psykiske handicap, nærmere bestemt de regler der gælder for institutioner, som ikke er godkendte som lukkede eller sikrede afdelinger.

I det omfang det er nødvendigt for at sikre en stofmisbrugers fortsatte tilstedeværelse på institutionen, forudsættes institutionen således at kunne foretage aflåsning af institutionens yderdøre i kortere perioder om dagen. Ligesom institutionen kan aflåses om natten.

Fiksering vil ifølge lovforslaget ikke være tilladt. Ved fiksering forstås anvendelse af mekanisk tvangsmiddel i form af bælte, håndremme, livstykke eller anden form for mekanisk fastspænden.

Tilsvarende vil anvendelse af isolation, dvs. afsondring i aflåst rum i kortere eller længere perioder, ikke kunne ske. Aflåsning af værelser om natten vil dog ikke blive betragtet som isolation.

Fysisk magtanvendelse i forbindelse med tilbageholdelse af stofmisbrugeren på institutionen foreslås kun tilladt i det omfang, det er nødvendigt for at afværge, at pågældende udsætter sig selv eller andre for nærliggende fare for at lide skade på legeme eller helbred. Denne magtanvendelse skal afpasses efter forholdene i den enkelte situation og må ikke gå ud over det strengt nødvendige.

Til § 11

Med henblik på at følge udviklingen indenfor behandlingen af stofmisbrugere, foreslås det, at loven tages op til revision senest ved begyndelsen af folketingsåret 1996-97.